

33
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
'Αριθ. 'Ερωτ. *Ερ. III*, 33/1970

A'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

✱

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δευτέρα 1969 / 31 Ιανουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... *Κυπρίνος*...
(παλαιότερον ὄνομα *Σαρί-χαντήρ.*), Ἐπαρχίας *Ἀρρετιάδος*
Νομοῦ... *Ἐβρον*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος
Τερψῆς Γεώργιος.. ἐπάγγελμα *Διδάσκων*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Κυπρίνος-Ἀρρετιάδος*.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον..... *7*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *1. Καρούνης Βασίλειος*.....
2. Σίμων Γεώργιος.. *3. Γεώργιος Ἀθανάσιος*
ἡλικίας: *60-65-50* γραμματικαὶ γνώσεις *Ἀπόφοιτοι Δημοτικῶς*
Σχολείου..... τόπος καταγωγῆς *Κυπρίνος*..
(Ἐκτόπιος).....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προσωρρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων; *Ἀλλὰ περιοχαὶ Σ. ἀνεπάρκοντες ἀλλὰ διὰ βοσκὴν ποιμνίων (ἐνέχεια)*.....
Ἐπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα; .. *Ἐπῆρχον χωριστά*.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. *Εἰς φυσικὰ πρόσωπα διὰ βοσκὴν ποιμνίων ἀνήκον εἰς Κοινότητα*.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του; .. *Διατηρεῖ μέρος αὐτοῦ τοῦ κληρονομικοῦ μέρος*
Σταθερὴ εἰς εἶμα ἔργον αὐτοῦ.....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Ἀσχολοῦνται εἰς ἀμφοτέρας. Κυρίως εἰς τὴν γεωργίαν.

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι), ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ;

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Δεν εὑρίσκοντο γαιοκτήμονες. Ἐσώτως...

Ἐργάζετο εἰς τὰ μοναστήρια.
(συνέχεια)

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-κατόροι κλπ.)

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ;

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέμισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

Ἐποχικῶς. Ἐργάται καὶ γυναῖκες. εἰς εἶδος καὶ...

ἡμερομισθίον. Ἐργάζετο καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες.
(συνέχεια)

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

Τοιράμια. (συνέχεια)

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται

ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

Ἐργάζετο ἐπὶ τὴν οὐρεσίαν καὶ...
Ὁρεταῖο

- δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλάμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Μόνοι με ζωντανά μελλον...

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... 1938

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ...

(Εννεχαια)

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατασκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ...

Εἰς τὰ κτήματα, ἴδιον τὸ ἔργο...
Εἰς τὸν τόπον, ἴδιον τὸ ἔργο...

Παραθεῖσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Οὐρά 4. ... 7. Σταβάρι-10. Καύσα
2. 5. Καμὸν 8. Οὐ
3. Κοντοῦρι 6. Σιδηρὸν 9.

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῇσει;) ... 1950
3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... 1950

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχῶν (δεματιῶν).....

5) Μηχανή ἄλωνισμοῦ 1948

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ, κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον. Τὸ ξύλινον ἄροτρον.....

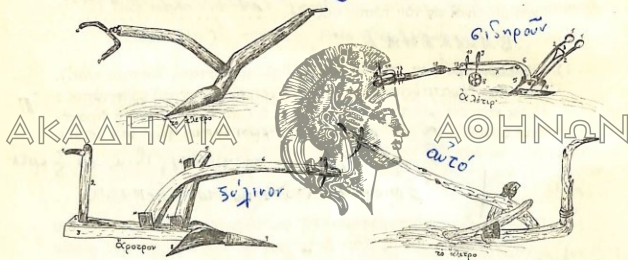
κατεσκευάσθη (καὶ κατασκευάσθη) ἀπὸ ἐδικοῦς.....

τεκνίτας (ἀγροτεράδες) ἐξ' ἐδικοῦ ξύλου ἰσέας.....

(γονυενεῖα):... Τὸ περνοῦν ἀπὸ καρφαῖν.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

(γονυενεῖα)

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. χερσὶν	6. ἐπιβαρὶ	11. βάσις
2. ἀντιδρῶν	7. ἰέρμα	12. ζεύγος
3. —	8. τροχάκι	13. πύρε
4. ἡμιμένι	9. —	14. κορυφὴ
5. καινίσμα	10. ἄρμα	15. κορυφὴ

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὧλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Διὰ τῶν ἀρετῶν... ὅσον... τῶν... ὕδων... τῶν... χωραφιδῶν
ἦτο... ὕνι... μιᾶς καὶ... τῆς... αὐτῆς... μορφῆς... καὶ... τὸ
... ὕνι... μνησιν...

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;

Αὕτη ἦτο ὡς εἶναι εἰρησ

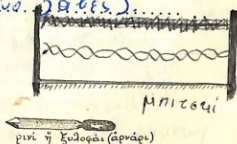
καὶ... ἀρετῶν... 3-4... καὶ... μήκος... 0.50... πρὶν

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ὀύλου ἢ σιδήρου...

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....

Σκεπάρνι, σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδα, ξυλοφαῖς,
ματρεμὶ... πριόνι... με... 2... ἀρετῶν...

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *βοες... καὶ... ἵπποι...*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο, (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; *Δύο*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *ἦτο καὶ εἶναι ἀναγκαῖος*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεῦλια κλπ.).

ζυγός - κατωτέρω (τὸ δύο ὀρίοντιον) - ζεύλα - καὶ ὀρίοντιον - καὶ ὀρίοντιον - καὶ ὀρίοντιον - καὶ ὀρίοντιον

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

ἦτον μετοχρῆς - ὠδῆς, ἢ ζεύλας

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

λέγεται καὶ εἰς τὸν τόπον σας καὶ ὀρίοντιον - καὶ ὀρίοντιον - καὶ ὀρίοντιον

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου;

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τοῦ (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; ὀρίοντιον - καὶ ὀρίοντιον - καὶ ὀρίοντιον

Περιγράψατε καὶ σχεδιάσατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευὴν, τὴν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

1. *Αὐτοὶ ὅπου ἐν τῷ κατωτέρῳ σχεδίου
Με δύο μόρια ἐκαστέρων τῶν ζώων - γαῖρά -
καὶ ἐκαστὸ ἐν γαῖρῳ).....*

ζ. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) ; 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνθέει εἰς τὸν τρόπον σας.....

Οὐ ἄνδρας ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *Με δύο ζῶα, ἐκαστέρων*

τοῦ ζώου, ὅπου καὶ ἐν τῷ ἐκαστέρῳ

Αἱ δύο ἀμφὲς ἐκαστὴν εἶναι πρὶν ἐν τῷ ἀρότρῳ καὶ δύο ἴσως

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

Ὁμοίως, ἀλλὰ με μιστότρον ζῶο

ὁ σιδηρὸν τῶν ἀπὸ πῶς με σχοινί πρὶν ἐν τῷ ἀρότρῳ καὶ δύο ἴσως

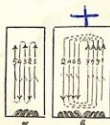
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία),

Με ἐκαστὸν ἐκαστὸν ἀμφὲς τοῦ ὁποίου ἐκαστὸν ἔχει δεμένης εἰς τὰ κέρατα τῶν δύο ζώων

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

...Συνήθεια... τοῦ ὄργου... γίνεται... καὶ γίνεται...
κατὰ τὰ δείκτον σχεδιάγραμμα - Περιφρειακῶς...

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὲς ἢ σποριάς, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ; ... γίνεται καὶ γίνεται με σπορ. εἰς...

...συνήθεια -

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ; καὶ...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ; ... ἐν ὑπαρχ. τοῦ... συνήθεια...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

...τοῦ ὄργου... γίνεται... πηχίως...
Βάθος πηχίως... 15-20 πόδια...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

..... εἰς ὅλα

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ
γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέ-
γονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργίς,
διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Παλαιότερον, ὅτε ἐν νήτρην*

γινόμενοι, ἐχρ. κ. α. 5-6 ὀργώματα πρὸ τῆς
σποράς ἐγίνοντο τὸν Μάϊον - Ἰούνιον 2-3

καὶ μετὰ, τὰ νεγρίκια, τὰν ἄρ. 1-2

ὅλα ἐγίνοντο ὀργώματα.

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀπατησάτε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Μέχρι 2-3 ὀργώματα, ἄλλα

εἰς καὶ τὰν ἄρ. 1-2 καὶ μετὰ

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἡ σπορὰν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
νάπαισιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν αὐτὰ ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Παλαιότερον ἐπὶ 3-4 ἔτη. Σήμερον μετὰ τὰ γινόμενα ὀργώματα

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
ποίαν ἐποχὴν; *3-4 ὀργώματα*

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν.
π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμ-
βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *Καὶ τὰ*

σπορὰν ὁ σπόρος περιέχεται ἐν τενεκεῖ ἢ ὄλῳ
στερεῶν ἀναιμάτων δοχείων καὶ διασκορπίζεται.

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρί-
ζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ
τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Μ.ε. ἐκ. ξυναρμ. ραβδ.*

*μήλων. σφρίγγον. βρέττον. ἢ τὰ ἄμφορ. τοῦ. ἀσπίδος.
τοποθετεῖται. διδραυτ. περισφιγμένον. ἀντιπλήμενον.
τοῦ. ξυναρμίδι. τριγωνιμῶν. εἰς τὸ ὄλον ἄμφορ
κίττει*

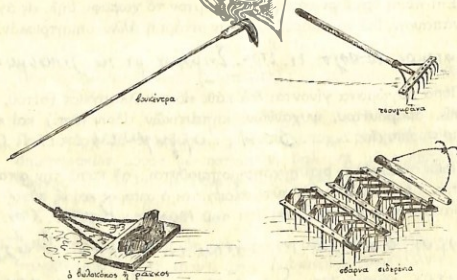
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);

... γίνεται εὐαρίσμο. μετὰ τὴν σποράν

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

... μετὰ τὴν σποράν. τριγωνιμῶν. (τρουμαρὰν)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΕΝΔΕΥΧΗΝ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Με... χωράφι (τσοπά), καὶ... χωράφι (μικρὴ
τσοπά), καὶ... ποταμὸς, μπαλὴ π. πατό. γ. τ. α. ρ. ο.
γ. τ. α. ρ. ο., διωχτή

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν
... αὐτῶν... μόνος... τοῦ

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν ὅσπριων. Πῶς ἐγένετο, ἢ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. Κάμπου, κ. ὅσπριον, καί, ἡ σπορὰ ἐγένετο
ἐν τῷ πεποχτῷ μετὰ τὴν γέννησιν, ἢ σπορὰ ἐγένετο
παλὴ μετὰ τὸ χέρι

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. Ἡ ρόβη καὶ ὁ βῆλος
ἐν πατρίδῃ χωράφια (τσιχέδες), τὸ τριφύλλι
ἐν κάρπου

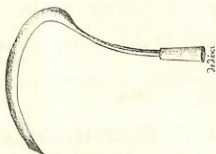
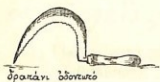
- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν ἐσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς, αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως. Ἡ φυτὸς αὐξάνει (καρπὸς) καὶ τρώγεται
τοῦτο κατὰ διαστήματα 20-30 πόντους (ψωγιῆς)

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερίσμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.).....
 μέ. τόν, κουραμά (το χέρι) και σὺ
 Πτομοφία - Κούη. χυμ. Σούτια, ὄζζα.
 ἰ.β.α., ὁμογν.....

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

Τέλειται ὡς... ἔχει... ἔχει... ἔχει... και
 δρεπάνια, ὁδοκωμ., ἔχει, ὄζζα.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ... ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρεπάνια ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) θερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Κόσα.....

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

ἦτο... εἶναι... ὁμογν., καὶ... ὁμογν., ὁμογν.
 τὸ... ὁμογν. τῶν... ὁμογν.

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

Με... ὁμογν. ὁμογν. ὁμογν. (ὁμογν.)
 Κον... ὁμογν.

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ, τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) ... *το.π.μοι... τ.π.ι.τ.ε... -θ.ι.δ.ε.φ.α.υ.τ...*

Οἱ... μ.ε.ε... ἤρχοντο... ἐπὶ... τὸ... ἐ.δ.ω.τ.ε.ρ.ι.μ.οῦ...

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Μαν.χ. ὑ.π.ο.ρ.ι.μ.ῶ.ν... ἐ.μ.ι.κ.ε.τ.ω... μ.ε.τ.ῶ.ς*

χ.η.ρ.ο.ς... π.χ. ρ.ε.β.ι.θ.ι.ῶ.ν - ρ.ό.β.η.ς - γ.α.ρ.α.β.ι.μ.ῶ.ν - γ.α.ρ.α.β.ι.μ.ῶ.ν...

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ.

Περίπου 20 πόλ. του...

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἔλεγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ — ΑΘΗΝΑΝ

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; ... *Οἱ... ἴ.δ.ο.ι... εἰ... θ.ε.ρ.ι.σ.τ.αῖ... ἀ.π.ο.θ.ε.τ.ο.υ.ν...*

εἰς... χ.ε.ρ.ι.ε.ς... ἐπὶ... τοῦ... ἐ.δ.ά.φ.ου...

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Οἱ... χ.ε.ρ.ι.ε.ς... τοῦ... θ.ε.τ.ῶ.ν... τ.α.ι...*

π.χ. μ.ε.τ.ῶ.ν... μ.ε.τ.ῶ.ν... μ.ε.τ.ῶ.ν... ἐ.ν.ο. δ.ε.μ.ῶ.ν... ὅ.π.ο.ς... ὅ.π.ο.ς... μ.ε.τ.ῶ.ν... μ.ε.τ.ῶ.ν... μ.ε.τ.ῶ.ν... π.κ.α.ν.τ.αῖ... Οἱ... ε.τ.α.γ.ν.ε.ς... το.π.ο.θ.ε.τ.ο.υ.ν.τ.αῖ... ὅ.π.ο.ς... π.ρ.ὸς... αὐ.τὴν... α.π.ὸ... τ.ῶ.ν... κ.ε.φ.α.λ.ῶ.ν...

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.

..... χεῖρες ἢ ὁμορφίαι

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ;

Ἄνδρες... καὶ γυναῖκες. εἶναι ὁμοῦ ἢ
ἑῶν... δύω μοῖρα καὶ ἀντιδιμῆτε... ἑκατέρωθεν...
ἑκατέρωθεν... διὰ τὰς γυναῖκας... ὅχι δὲ ἤρχοντο...
ἀπὸ ἑαυτῶν...

- 2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχής φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

Οἱ πτωχοὶ τοῦ τόπου ἐκείνου καὶ ἀφ' ὧν αὐτοὶ...
ἐκείνους ἐκείνους... μετὰ τὴν ἀμοιβήν... τοῦτο...
20-25 δραχμῶν... ὁμοῦ... τοῦτο... ἐκείνους...
καὶ μετὰ τὴν ἀμοιβήν... — συνέχεια —

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Ἐκείνους... ἐν... Παναμαριᾷ, ζυγίον... ἀντιμετρεῖται
μετὰ... διὰ τὰ... ἡ... ἀντιμετρεῖται...
πρὸς... καὶ... πρὸς... πρὸς... ἀντιμετρεῖται...
ὅσα... αἰῶνα... πρὸς... ἀντιμετρεῖται...

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Κατὰ Πραξιμένην... ἐπὶ... δευτέρῳ, χωρὶς τοῦτο καὶ... εἶναι ἀπαραίτητον.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

6

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. Τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, ἐπειὶ οὐκ ἔστιν ἐνδεύξια, πετοῦν τὸ δερμάτιν (καβράκι)

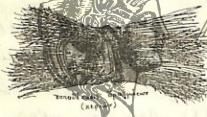
ὡς ἀπόστασιν ὀρίζων. Ἐάν ἡ κόψις τῶν ἐρρογῶν ἐπεψτε πρὸς τὸ μέρος τοῦ θριετοῦ, τοῦτο ἦτο ἐνδεύξια. ὅτε οὕτως καὶ τοῦ χρόνου θα εἶναι θριετός. Ἐάν ἐπεψτε πρὸς μὲν τὴν ῥάχην, τότε τοῦ χρόνου θα ἐγγύτῳντι πρὸς τὸ μέρος

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἑσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ δέσιμο ἐγένετο καὶ γίνεται κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θριεμαῦ.....

Τό δέξιμα ἔγινετο καὶ μέγασι ἀπὸ τοῦ θραυ-
ματιῶ, τὸν ἀρχηγὸν τῆς ἀμαθίας τῶν θρησκειῶν, ὅστις
μὲν βεβηλὸς ἄρδινι. Τό δέξιμα ἔγινετο καὶ δεμα-
τικῶς ἀπὸ τὰ ἰδία τὰ ὑπὸ (ἀπὸ τῆς α-
μαθίας)· δύο μικρὰ χυτὶς δέοντα
μπαζὺ τοῦ ἀπὸ τὸ μέγα καὶ εἶναι τὰ
σταθμά καὶ τὸ μέγα τοῦ βιβλίου ἄρδινι...
ἡ βιβλιοποιεῖται καὶ ἡ ποσομορφία.

Τὰ δέματια τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου...
 ἔτσι, σαρτιρένια... Συμπληρώνονται μίση. Ἄλλω...
 ἡμέρα, ποὺ πρὶν μὲν τὴν βραδιά... καὶ βγατοῖ...
 δέματι, μὲ 300... δέματια... πρὶν... ἔμολε...
 — 622 —

— 16 —

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

.....[?] Ἀπρ. τοῦ 1925... πείρην
« Ἡ σπορά γίνεται ἀρχαῖς Ἀπριλίαν, ...
μέχρι πέρου».....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

Μὲ... τσαπί (τσάπα, μαϊκή), ἢ μὲ...
« σκαπάνη » (εὐχρηστος τσαπας, ἄλλα μίση,
ἢ γρ. τῆς... τοῦ μὲ... ἔνα... χίρι, ὡς... τῶν σκαπάνι)

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, πριφύλλα, βίκον). Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ σύνθεσις αὐτοῦ.....

« Ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τοῦ χειμῶνα
ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 μὲ χόρτο. Τοῦτο γὰρ
ἄγριο... τριφύλλι καὶ ἄλλα χόρτα, τὰ ἀποῖα
ἐψύττανον μόνοις ἐς τὰ θιβάδια. — συνῆχαν —

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ά.).

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ... Κόβα - Σιυράκι.....
 Η Σήραν εις ἑμ' ἐνέτω μετὰ τὸ πώφισιν. ἐν τῷ χιθάρῳ...
 μετὰ τὸ Σιυράκι ἑμ' ἐνέτω μία φορά δια να...
 Σήραν οὐ πάλι ἔχον. —

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλώνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μετεφέροντο κατ' ἐκάστην ὁδὸν τὸ χωράφι...
 ἐν τῷ ἀλῶνι τόσα δεμάτια, ὅσα ἔχοντο φορτο...
 δια τὸ ἀλῶνισμα μιᾶς ἡμέρας ἐ' ἔνα ἢ δύο...
 μῶρραι (250-300 δεμάτια).....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος, ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλώνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

Τὰ δεμάτια τοποθετοῦνται ἐν ὥρᾳ βιήματος...
 ἀπὸ πρὸν καὶ μετὰ τὴν 9 π.μ. ν.ι.α.....

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλώνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι;

Ἀλῶνι.....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ε.γ. πῶς ἔχον τοῦ χωρίου.....

Ἐξω τοῦ συνοικισμοῦ, περὶ τοῦ...
 200 μέτρα μακριά.....

- 5) Τὸ ἁλώνει ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἔάν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενεάς, πῶς γίνεται ἡ χρησις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

... Ἐμῶν... οἰκογένειαν... ἔχει... τὸ... Διὰ... τῶν... ἀγίων... ..

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἁλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Ἀρχ.τὴν... ἐπὶ τὸ... τῶν... ἁγίων... ..

- 7) Εἶδη ἁλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνα (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνα (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχεδιάγραμμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Χωματάλωνα... μίαν... ἐκτασίαν

σχήματος... ὡς... ἰσοπέδων... ἐξέρχεται... καὶ... ἐπατῆ... ..
... ἁγίων... ἐκ... ἐκτασίαν... ἁγίων... ..

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἁλώνι ἐκαστὸν ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ ἁλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνα· καθάρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων)

ἁγίων... ἐκ... ἐκτασίαν... ἁγίων... ..
... ἁγίων... ἐκ... ἐκτασίαν... ἁγίων... ..

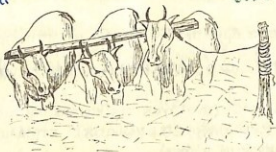
- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἁλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἁλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

... ἁγίων... ἐκ... ἐκτασίαν... ἁγίων... ..
... ἁγίων... ἐκ... ἐκτασίαν... ἁγίων... ..

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἁλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἁλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἁπλῶμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἁλώ-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

Ἀλωνόετρον δὲν ὑπάρχει. Ταῖς δερμάτιναις ριπτα-
ται ἐπὶ τοῦ ἀλωνίου. ~~(Περὶ αὐτοῦ, ἀλφειοῦ)~~
μέσῃ, ~~καὶ~~ ὠρίμενον δὲν δυνάει τὴν ἀλφειάν...
καὶ ὡς ἐχέται—

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περισφόμενων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλ-
ωνίου ξύλινος στῆλος, ὅρους δύο μέτρων (καλούμενος σπληνός,
στρουλούς, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ αὐτῶ νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

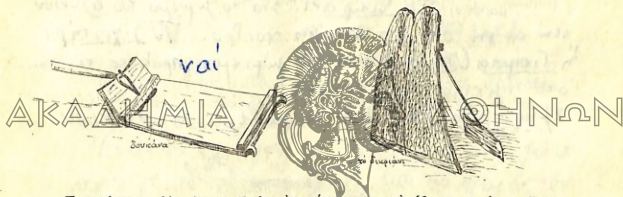
Τὸ ἀλώνισμα δὲν γίνετο μέτρητον. Ἀλωνόετρον
ἀλλὰ μετρητὸν ἐστι μὲν ὁ σπληνός μετρητὸν
ρῶ (μετρητὸν) ἐξ αὐτοῦ ὡς ἐχέται...
τὴν... ὡς ἐχέται. Μετρητὸν ἐστὶν ὁ
σπληνός μετρητὸν.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βοές, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῆλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνίου. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

1. Ο.Χ.Ι.:

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρθᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία, ρεβίθια κ.ἀ.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τρύτων;

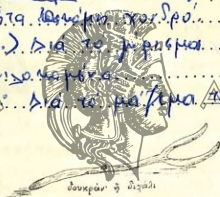
Ἐπὶ τῇ... τοῦ... (δουκάννα), ἀπορ. λω, ὡς τὸ
"ανω... ἐκείνου... χονδρὴ... ἐπιμήκης... σανὺς... ἐκείνου...
ἀπορ. λω... ἐκείνου... ἀπορ. λω... ἐκείνου...
ἐκείνου... ἀπορ. λω... ἐκείνου...
Κατασκευάζετε... τῆς... τοῦ... τῶν...

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;.....

Ἄρχιζε ἐπὶ 5-6^ω πρωινῇ (μετὰ τὴν δρόσον),
καὶ διακοπτεται περὶ ἐπὶ 2-3 μ.μ.
Τὸ ἀλωνισμα ἦτο ἑτοιμα.
Τὴν ἐπομένην ἀλυνί. φαίτα ἀλλο.
Σεμάτια.....

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικοῦλι, δοκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Τὰ Σιυράνι: Διὰ τὸ μέγεθος τοῦ ἀλυνίου.
ὥς ἀπὸ πν. ὅτε ἦτα καυρὸν πορ. δρῶ... Τὸ Μιχελήρι...
ἢ Γιοίρμα (Τουρμ.) Διὰ τὸ μέγεθος πρὸς τὸ τέλει...
ὅτε ἤμινετο ψιλοκαρπὸν
Σιυράνι (Τουρμ.) Διὰ τὸ μέγεθος τοῦ ἀλυνίου

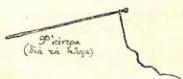
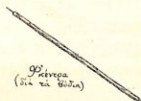

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλῶνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπουστας ὅχους; Μαζίτα. Καίτω τὸ μέγεθος τοῦ ἀλυνίου. Ἀλλά καὶ ἐθρίας γραμμῆς, Γίγνην πορ. δρῶ ἐπὶ τῆς περιφέρειας Κύρου.....

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὰ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....
? (χρησιμοποιεῖτο ἢ φ'κέντρο ἢ τὸ
φ'κέντρι, ὡς τὸ ἄνω (64-23) σχ. 8: Ἀρκετέρα.....

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

Ἐρίετο ἕν. μόρον ἀλωνίωμα.....

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Τινάφι ἢ λαμρί.....

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. πομπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχαν βοδία ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

Ἐκαστος γεωργὸς με τὰ ἰδικά του ζῶα ἀλώνει με τὰ ἰδικά ἄλογα καὶ τὰ πραιόκτον

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ἐρίετο τὸ κοπάνισμα ὑπερμένον μόρον σημητρισμῶν με χονδρὸν ξύλον τὰ κ. α. π. α. ν. ο. ν.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

Κάπανος ἦτο ἕνα πρόχειρο τεμάχιο ξύλου χωρὶς ὑπερμένον σχῆμα, μὴ πῶς, ἀλλὰ παχὺ.....

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται), χρήσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθίων κλπ.)

Εἰς τὴν αὐλήν καὶ περὶ τὰ
σταχύδια, φακὰς, καὶ τὰ ρεβιθία...

κόπανος στρουθίου

ξύλο καμυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ σπέρματος...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν;

Ἐγένετο μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν...
τῆς οἰκογενείας... διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων...
παραγωγῶν... ἐξισπνέοντο... ἀλλήλοις καὶ ἀλλήλοις...
ἐν... (δουλοῦντα)...

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

και εις την αχυροποίησιν των σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερώς τόν τρόπον τουτον χωρισμού του καρπού από τους στάχυν, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ή φωτογραφίας)

ΟΙ. ΔΙΩ. ΧΥ. ΕΣ
 1) ΕΞΗΛΘΗΝ ΤΟ ΑΠ' ΕΥΘΙΑΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΔΑΪΟΥΣ. ΜΙΘΙ ΜΟΝΟΝ
 ΕΤΡΩΒΙΣ. ΗΡΚΕΙ, ΔΙΟΝΑ. ΦΗΛΩΘΥΝ ΕΙ. ΙΝΕΧΕΙΘ. ΕΖΖΟΙ
 ΕΤΑΧΥΕΣ, ΔΙΑ ΑΛΛΟ ΜΟΠΑΝΙΜΑ. ΑΠΕ ΔΕ ΜΟΝΟΝ ΧΕ ΤΟΝ
 ΓΥΦΙΚΟΝ. ΤΟΥ ΜΑΡΠΟΥ, ΚΑΙ ΟΥΧΙ. ΕΠΙ... ΑΧΥΡΟΠΟΙΗΒΙΤ.

- 22) Κατά τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἔλεγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΕΤΕΡΟΤΕΛΕΣ ΔΟΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυν, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἄλλαχού : δικριγιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. Τὸ... Τικαφι. ἢ... λαμνί. ἔραφνέτο μέ...

Σφιφαμπένζα. Τούτο... ἢ... ζυζικόν. ἔραφνέτο, σκή-
 ματος... ἢ... βόσκον. τριγώνον... ἢ... ἰσοηγέρον, μέ-
 βάσις. πικρίαν. ἑκατ. μέτρον, καὶ... μέτρον... οὐρατ... ἢ
 στυγισόρι... πικρίαν. Δύο... μέτρον.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμόν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ο. βωρεν, τε γαρη, εχε βαηκα βρεφνη αν
Ουδιν το ιδιαιτηρον εχοντες παρην
νατ' ευρισκω αν ημερα

2) Με ποίον έργαλείον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

ΜΕ ΣΗΜ. ΓΙΑ ΜΠΑ Μ. ΖΙΧΚΙΤΣΕΡ
(για μπα = τουρμικι)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίξει): ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ;
 ἔννῃ θυν· γυναικὶς, ἄλλῳ ἐν ἀμοιβῇ αὐτῶν.
 τῶν· κωρυμνῶν.

4) Πώς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχυῶν, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρπού; (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεταί δεῦτερον δάω- νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Ταῦτα γίνονται Κότταρα.....
Ξαναγιγνώσκω παζικ. μετ' ἐν κτενιστά

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

Ἡ ζυμῆς ἐγίνετο ἀπὸ καὶ τοῦ πρώτου
ἐξινίσματος κομψία διαφορά
... Δὸν εἶχε ... ξεχωρίετο ... ὅσῳ
κνίς ... ἐγίνετο διὰ τὸν ... ὅσον

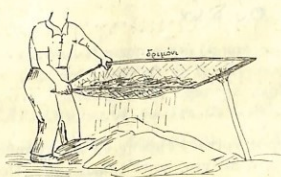
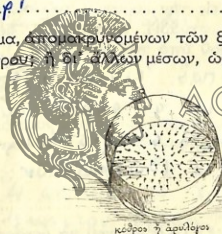
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμέναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Τὰ κότταρα (χονδρὰ τεμάχια) ὅτε χωρίζοντο ἀπὸ τὸν
καρπὸν μετὰ τὸ δερμόνι. Μετὰ ἐγίνετο λίσσιμα
μετὰ τὸ ξύζινο ψυδάρι

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μετὰ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μετὰ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρη, δερμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Τὸ δερμὸν ἢ το πωλινδριμὸν μάνιστρα, βάθου
 περι. τὸν 10-15 πόρτους καὶ μὲ βάθου ἀπὸ.....
 δερμα μὲ ὅπας. Τὸ κομμινόν ἢ το ὄμωιν.....
 ὀχλὰ μὲ μισροκτέρας ὅπας. Ἡ διαμπερὸς.....
 τὸν ἢ το περι. τὸν 60-70 πόρτους.....

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
 Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
 ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
 κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
 (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς
 τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Ὁ καρπὸς ἢ σχηματίζεται εἰς σωρόν.....
 ἔφηνται εἰς τοὺς σωροὺς αὐτοὺς ἐκφυγόντες.....
 βαμπαρὶ, ἢ βαγιατῆς, διατὸ μωρόν.....
 τὰ μὲν τὰ βαμπαρὶ τὰ ξένα μύτια.....

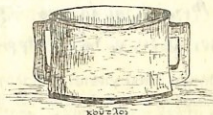
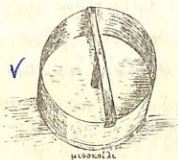
- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.)
 εἰς τὴν ἀποθήκην.

ὁ δὲ

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλὰ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως
 εἰς τὸ ἄλῳνι π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια.
 Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἄλῳνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο
 ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰσπραξίν ὑπὸ τοῦ
 δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).

Μετὰ τὸ ἄνωγειν
κατεβάγειτο ἔτι πρὸς εἰς ὕδατος... Δεκατὴν...
Ταῦτα... ἔπειρα... ὁ δεκαπεντῆς, ὅπως... ἔχρηστο
ἔπειρα... ἢ... Σύνθημα...
— συνέχισαι —

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο, ναι

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο, ναι

γ) τὸ γυφτιάτικο, ναι

δ) τὸ ἀλωνατιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρον τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

Τὸ Μανοδιόσιον = 4 ἀνίμια τὸ χρόνο... τὸ
στειφάνι... δὲ καὶ... ἔκαστον... τῶν χωρίων

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας)

Ἀπεθηκεύετο... ἐν οἰκίᾳ... ἢ ἐν... Ἀμπάριον...
Ταῦτα... μὲν... ἀνίμια... καὶ... χωρητικότητος... 2-3 τόννων

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Ἐμαυτοῦ εἰς αὐτὴν
 οὐ γινώσκων τὴν ἐχέναν καὶ ἐκχυρῶνα του.

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Ἐγένετο πρῶτον ἡ διαλογὴ τῶν κολλιτέρων σταχυῶν.
 Μετὰ ἐξαμβάνετο ἕξ ἑνὸς ἐμαύτου μόνον τὰ
 μέγιστα μέρος αὐτοῦ. Ἀπερρίπταντο οἱ δύο αὐτοί.

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχυῶν,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Τὴν 1-Μαρτίου ἐμαύτων ἔτους
 ἀναπνέονται χωρὶς καὶ τὴν αὐτὴν τῆς
 οἰκίας ὅπου τὰ μέγιστα οἰκονομίας

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

Τοῦτο γίνεται πρῶτον καὶ
 ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου εἰς ὄχλα καὶ
 οἰκίας τοῦ χωρίου.

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὕτη ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; ...

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖου μέρους ;

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Τοῦτο ἔδωκεν αὐτὸ γίνεται διὰ τὸ

καίφημο τῶν φύλλων

(προσεύχον ἐπὶ τῶν φύλλων καὶ ἐπὶ τῶν
καρπῶν παρακαλοῦν τοὺς φύλλους)

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορταί, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

? Ἄκου... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ...
ὅλοι... τὰ... τὰ... τὰ... τὰ... τὰ... τὰ... τὰ... τὰ... τὰ... τὰ...
πρὸς... φωτιά... πρὸς... πρὸς... πρὸς... πρὸς... πρὸς... πρὸς... πρὸς... πρὸς... πρὸς...
λαί... ἑορταί... ἑορταί... ἑορταί... ἑορταί... ἑορταί... ἑορταί... ἑορταί... ἑορταί... ἑορταί...

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Τὰ πηδήματα... πρὸς... πρὸς... πρὸς... πρὸς... πρὸς... πρὸς... πρὸς... πρὸς... πρὸς...
ἐπὶ... ἐπὶ... ἐπὶ... ἐπὶ... ἐπὶ... ἐπὶ... ἐπὶ... ἐπὶ... ἐπὶ... ἐπὶ...

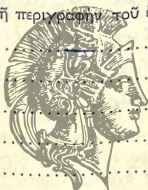
- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

... Ἀχίρα, Σύζα, Μορμύς, Αικονίδια
... Μ.Τ.Σ.

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς)

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

A^{ον}

Εἰς τὸ τετραδίου τοῦτο ὑπάρχουν
συμπληρωματικαὶ ἀνακρίσεις καὶ παραπομπαὶ
τῶν ἑρωτήσεων τοῦ Ἑρωτηματολογίου διὰ Γερμανίαν
Ἑβραϊστικὰ καὶ κατ' Ἑθνομὴν Περσῶν, τοῦ Κέντρου
Ἑρεῖας τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας.

Διὰ τῆς ἀνακρίσεως αὐτῆς ἀπαῖσα τὰς
ἑρωτήσεις τῶν καὶ ἄνω Ἑρωτηματολογίου καὶ τῶν
παραπομπῶν, προσπαθήσατε νὰ δώσετε μίαν κατὰ
τὸ μέγιστον ἀκριβῆς ἀπάντησιν τοῦ ὅρου καὶ ὅσον
τῆς Γερμανικῆς Ἑρεῖας: Σπουδᾶ-θερὸν-ἀγωνισμὸν.
Ἐπειδὴ οὐ τόπος εἶναι καὶ ἐξυπὶν
Γερμανικῶς ἀπὸ τὰ περὶ αὐτὰ ἔτη, οἱ καὶ τοῖς καὶ
ἑβραϊστικοποιήσας καὶ Γερμανικῶς ἑκφράξας.

Ἐὰν οὐ καὶ εἴη παρατηρήσας
μετὰ ἀνταρτίαν καὶ διαφοροποιήσας αὐτὴν
ἀπὸ ἑβραϊστικῶν καὶ ἀπὸ τῆς τῆς Γερμανικῆς
ἑβραϊστικῆς ἢ καὶ ἐκτίτρα ἔστω, ἀπὸ τῆς τῆς
τῆς περὶ αὐτὰς, τοῦ ἀχίστερ ὅσον ἐβραϊστικῶν
οἱ ἑβραϊστικῶν τῶν τόπων.

Τὴν καὶ καὶ ῥιζικὴν ἀνταρτίαν

παρατηρήθη από το 1950 και έκτοθεν,
 ότι ήρχισαν η χρήση ως μηχανομητήτες
 μέσων και έργων (Θερμότητα - Θερμο-αγω-
 γιστική μηχανή κ.τ.λ.)

Ούτω από το 1950 παρατηρήθη ο
 άξονισμός ως το άνω, διότι τα πάντα
 ήρχισαν να άγειν, γίνονται με τη Άξονιστική
 μηχανή (πατόζα).

Προδεντική, και ιδίως μετά
 το 1965, παρατηρήθη και ο άξονας με
 τις χείρας, διότι και το άξονισμα και
 το άξονισμα ήρχισαν να γίνονται με τις
 Θερμοαγωγιμικές μηχανές (κομπήτες).

Σήμερα μαζί με το άξονισμα
 με τις χείρας ήρχισαν να γίνονται, διότι
 οι Θερμοαγωγιμικές μηχανές κόπουν
 συχρόνως και άχυρο - τροχή των
 ζώνων δια των χημικών - άνω πρόξον
 με άρραβίον άνω έμπορον οι άγω-
 γιστική μηχανή (πατόζα):

B^{ον} Συμπλήρωσις ἀποστέλλων εἰς
ταῖς ἑρωτήσεσιν τοῦ Ἐρωτηματολογίου καὶ
Παραπομπαί:

1. Σελίς 1^η Ἑρώτησις (1)
Διὰ τὴν βοήθειάν ἡσυχάζει: Ἀπὸ τοῦ μύθου
τοῦ φαύλου καὶ πάνω, περιοχὴ Μπόρ-Σεπέ.
Διὰ σποράν: Ἀπὸ μύθου τοῦ φαύλου καὶ
μαῖω: Ἀρώνια-μαῖω καὶ - Μπιμαῖρ.

2. ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
Σελίς 2. Ἑρώτησις (γ'. 1)
Ἀπὸ τοῦ 1920 καὶ παλαιότερον, τὸ μνημεῖον
μύθος τῶν χωραφῶν καὶ τὰ μνημεῖα, κατὰ τὸν
Τούρκοι ὡς ἰδιοκτησία, ἀλλὰ τὰ ἑλληνικοὺς
μόνοι τους. Διότι δὲ ὑπῆρχε αὐτοὶ
γαλλοὶ μὲν (Γαλλοὶ).

3. Σελίς 2 Ἑρώτησις (γ'-4)
Ἐνίσταται ἡ ἀρρωστής μαδουρίτω καὶ με-
εἶδος (Γαλλοὶ-μαδουρί). Ἡμετέριος ἦτο

20-25 δραχμές.

Δια τὸ σπάζισμα συνταμίων - καρτών -
χαρτοδίων - ρεβιδίων, ἑκτίμησαν μικρὰ
μερίτεια (13-15 ἑκτ.) καὶ ἔλαβον
10-15 δραχ.

4- Σελὶς 2 ἑρώτ. (γ' 5)

Ἐχρησιμοποιοῦντο ἀπὸ τοῦς ὑπόρους
(οὗτοι ἔχοντο τοιοῦτο σφῆδης = Τουρκ.)
ὡς δοῦλοι, τὰ γυμνάσια, τοιαῦτα, ὅσα
πολλοὶ δι' ἐξωτερικῶς ἐργασίας (ποιήσεις -
μικροὶ ἐργασίαι - ζωοτρόφοι),
Ἐμεθύνοντο δι' ἐν ἑαυτῶν.

Ἦσαν κατὰ τὸ πῦρον ὑπὸ τοῖς
πυλῶν - ἀντήμεν.

5 Σελὶς 3 ἑρώτ. ε'

Ἡ χρῆσις τοῦ σιδηροῦ ἀφ' ὅτε ἐν ἑαυτῶν
πολλὰ. Ἀπὸ τοῦ 1910 πλείον καὶ
ἐντεῦθεν ἔχρησιμοποιοῦντο καὶ χρῆσις -

ποιήσαι ἀνέμω τὸ πρῶτον εἰδηρὴν ἄροτρον,
ἢ χειρὶν πολλὰ ῥα (ἐκείνη ἐστὶν = 4).

Πρὸ τοῦ 1910 (ἐπὶ πότε ἄγνωστον),
ἐκχρησιμοποιῶ παλιν ὁμοίον ἀνέμω,
εἰδηρὴν ἄροτρον, ἀλλὰ μερμηκίαν διαστάσεως,
πολύ βαρὺ καὶ δυσκίνητον, δι' ὃ καὶ
προσέδεντο ἐπὶ δύο τροχαῖς (ἐξ αὐτῶν ἡμῶν
ἐκπροσώπων μέρος τοῦ μαύρου = μαυρομάζι)
καὶ ἐκείναις κατὰ τὸ ὄργανον μετὰ δύο
ἡμῶν βωῶν. Ἦν πολὺ καλὴ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

6. Σελὶς 4 ἑρώτησις (σελ. - 2)

Ἡ μερμηκὴ τοῦ ξυζήτου ἄροτρον ἦτο ἡ ἰδίᾳ
μετὰ το ἐκπονηθέντος ἐπὶ αὐτῇ ἰδίᾳ ἐκείνῃ (4)
δεξιᾷ καί τῃ. (Ἀποστέλλεται ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ).

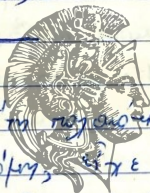
7. Σελὶς 6 ἑρώτησις (11)

Τὸ μαῖον αὐτὸ κατεσκευάσθη ἀπὸ κοινῆς
κατεργασμένης δέρας πλάτους 8-10 ἑλπίδας ἢ
ἐπὶ ξυζήτῃ.

8. Σελίς 8. Έρώτηση (5)

Σήμερα κατά την επορά οι επορές
δεν χωρίζονται με αυλακιά, αλλά με προ-
ωρινά σπασίδια, διότι όσο το χωράφι
εβαρύνεται, και δια να μην διαβρώνεται
από τα νερά της αυλακιάς, αλλά κυρίως
δια να διευκολύνει την θέρμανση του
μηχανή (κομπίνια).

9. Σελίς 10
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σβάρνα: Ηντι παλαιότερος, αλλά
και σήμερα ακόμη, είχε σχήμα ὀρθογ.
παράλληλογραμμον $2 \times 0,60 \mu.$ περίπου.

Κατασκευάζτο με 4 ὀριζοντίας
και παρατηήσεις ράβδους ἐν ζεύγην
(διαμέτρου ἐκάστη $0,04 \mu.$) και ἐς τὰ
δύο ἄκρα τῆς, ἐμαρμώνοντο δύο μαδρόνια,
πάχους 8-10 ἑκατοστῶν, δια' να τὰς ἐνώον
και κρατοῦν παρατηήρις ἀν' ἑῶν πρὸς
ἀν' ἄλλη. Καθέτως πρὸς τὰς 4

αὐτὰς ράβδους ἐπιγίνωστο ζύγιον λίθινον.

Σήμειον κατὰ τὸ μῆκος τοῦ χρησιμοποιήσαντος
ἢ διδασκέντος σφάρα (Τουρμούχι).

10 Σελίς 13 Ἐρώτησις (β. 4)

Σχηματίζονται 4-5 ἀμφωγίαι, ἐκάστη με
2-3 χεῖρες. Οἱ ἀμφωγίαι συμπληρώνονται ὅπως
ῥηθῇ καὶ τὰ δερμάτια καὶ δένονται ἐν ἑνὶ
δερμάτι. Τὸ ὅλον βάρος τοῦ δερματιοῦ ἔχει 8-10
λίτρα (3-4 παρὰ καὶ τὸ ἐπιπλέον σάκος).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

11 Σελίς 14 Ἐρώτησις (γ. 2.)

Ἐνίσταται ἐξίστητο ὁ δερμάτιος καὶ καὶ ἀποσπᾶται.

Ἐπὶ τοῖς ἑνὶ στέρμα με ἑνὶ
ἡμερομίσθιο.

12 Σελίς 16 Ἐρώτησις 3

Ἐπίσης τὰ δερμάτια συμπληρώνονται καὶ καὶ
ἄλλων τρόπων 40-50 δερμάτια συμπληρώνονται
ἐν ὅλῳ χρόνῳ διανύοντι (+).

Ο σερπός αυτός γίνεται - Νειμουςτζή - .

13 Σελ. 17 Έρωτες (ΣΤ. 1)

Τοιούτων χόρτων ιερώνων επί της
και από χωράφια, τα όποια είχαν άγνους
ως άρροαπανοικ. και τώρα βεβαίως
με χόρτων τρέχονται, άγροί, ιδίως μετά το
1950, ήρχισαν η κοζιέρμα της μηδινής
(τριφυλλι) ως ιδίως χωράφια.

και το παλαιόν χόρτων και το νέο
τριφυλλι ιερώνων με νόβα.

14 Σελ. 19(20) - Έρωτες - 10 -

Ποταόμορον υπήρχαν και ο άγνωστός,
ή χάσιον περιπτώσις, πρό του 1920.

Τα δειμάτια πάντοτε έποδοθεύοντο
έτσι ώστε η περιφέρμα του μήγρον του
άγνωστου να σχηματίζεται με το νέο μέρος
του δειματιού, οι δέ σταχυς πρό το
μήγρον. Έπυνεχία ισχυρώνεται όλο το

όρων με αντίστοιχον τοποθέτησιν καὶ οὐχὺν

15 Σελίς 21. Ἐρώτησις (β').

Ἡ ντοναίνα ἐχρησιμοποίητο ἀπρὶς διὰ τὸ ὀγκώσιμον διαμετρίσιν (οἰκουμένης-οἰκουμένης-μεταίνας) ἢ διὰ μὲν πρὸς ποσότητα γαστρίων καὶ ρεβιδίων. Συνήθως τὰ γαστρία καὶ τὰ ρεβίδια πηκνύονται μετὰ μεπένισμα (κίπαρο)

16 Σελίς 25 Ἐρώτησις (23)

Τὸ 1927-1928 ἦρθε ἐν τῷ τόπῳ μας μία ἀνωγεινὴ μηχανή-παστόρι-καὶ ἐμπεύω μετὰ τρεμπέρ, τὸ ὁποῖον ἔμαθε, ὅτι παρθεῖον, ἢ ἐκτὸς, ἐπὶ τὸν τόπον καὶ ζῶντα.

Μία συνταγή γὰρ ἔκανε τὴν μηχανήν αὐτὴν τὸ δουλεῖν. Τὸ συμπέρασμα αὐτὸ ἔχουν οἱ ἐξ Ὀρεβιδίου Μαρούδης-Μαρούδης.

Περὶ τὸ 1937 ἦρθε ἄλλη ἀνωγεινὴ μηχανή, ἰδιότης καὶ αὐτὴ, τὸ τρεμπέρ τῆς ὁποίας ἔμαθε παρθεῖον. —

17 Σελή 28 (29) ἑρώτης (γ'. 1)

Διὰ τὸ μέγεθος τοῦ καρπού (τοῦ
γεννήματος) καὶ τὴν ἐστραφίαν τῆς δεξιᾶς,
ὁ Σούμπλας (δεσποτὴς) ἔχε τὸ στίμι:

Τοῦτο ἦτο μυρινδριμὸν δοχίον, ~~φάδου~~
πρὶ τὰ 30 ἑκατοστά καὶ διατρίτη 20 ἑκατ.

Ἐπαίρε 6 ὀμάδες σίτου.

Ἡ βασὶς του (ὁ πότος) ἀπὸ τὸ ἔξω
μέρος ἦτο ὀλίγον περισσότερο πρὸς τὰ μέσα.

Τὸ ἔξωτερον αὐτοῦ κοίμαται τῆς
βασίως ἦτο ἡς πῦρος ἵσον πρὸς τὸ $\frac{1}{10}$
τοῦ ὅρου ἑκτεριμῶν σίτου τοῦ δοχίου.

Οὕτω ἰσὺν ἔκρινε ὁ ἑκτεριμὸς
αὐτὸς πῦρος τοῦ δοχίου (στίμι) πρὸς καρπὸν
10 φορές, ἡ δυνάμειός τε ἔν ὀλίγον
στίμι, δηλαδή 6 ὀμάδες σίτου.

Εἰς μᾶθε 10 στίμια (60 ὀμάδες),
ὁ Σούμπλας (δεσποτὴς) ἔπαίρε ἕνα
στίμι. Εἰς μᾶθε ἕνα στίμι, ἔπαίρε
μία φορά μεριστὸν τοῦ πότος (ἦτοι

τὸ ἔξωτερικὸν καὶ τὸ μέγιστον τῆς βίας.):

Φωσφοραφαίαι
μὲ διάφορα χημικὰ ἔργα.

1^η Σιδηροῦν ἄροτρον (μοινῶ παπαίρο), μὲ
φυψιά (τὸ σύζον ποὺ ἐνδύει τὸ ἄροτρον μὲ τὸν
φυψὶ) καὶ φυψός: —

2^α Ξύλινον ἄροτρον: —

3^α Ξύλινον ἄροτρον ὅπου ὀργάνον: — καὶ

4/2 διάφορα ἄλλα ἔργα: — Ξύλινη
βάρκα — ντουμάνη — καὶ σιδηρένια
βάρκα (μοινῶ τουρμούμι): —

Τόπος συλλογῆς: Κυπρίνος - Ορεστιάδος - Ἐβρον:

Παραφορτῆται χημικά: Καρβόνος Βασίλειος, ἔτιω = 60

Σίδηρος Γκώρμος, ἔτιω = 60. καὶ

Γυρόρος Ἀθανάσιος, ἔτιω = 50: Ἄπαντες ἐντόπιοι.

Συλλογῆται: Τερψῆς Γκώρμος - Ἀδαμωφές:

31- > Ιανουαρίον - 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

